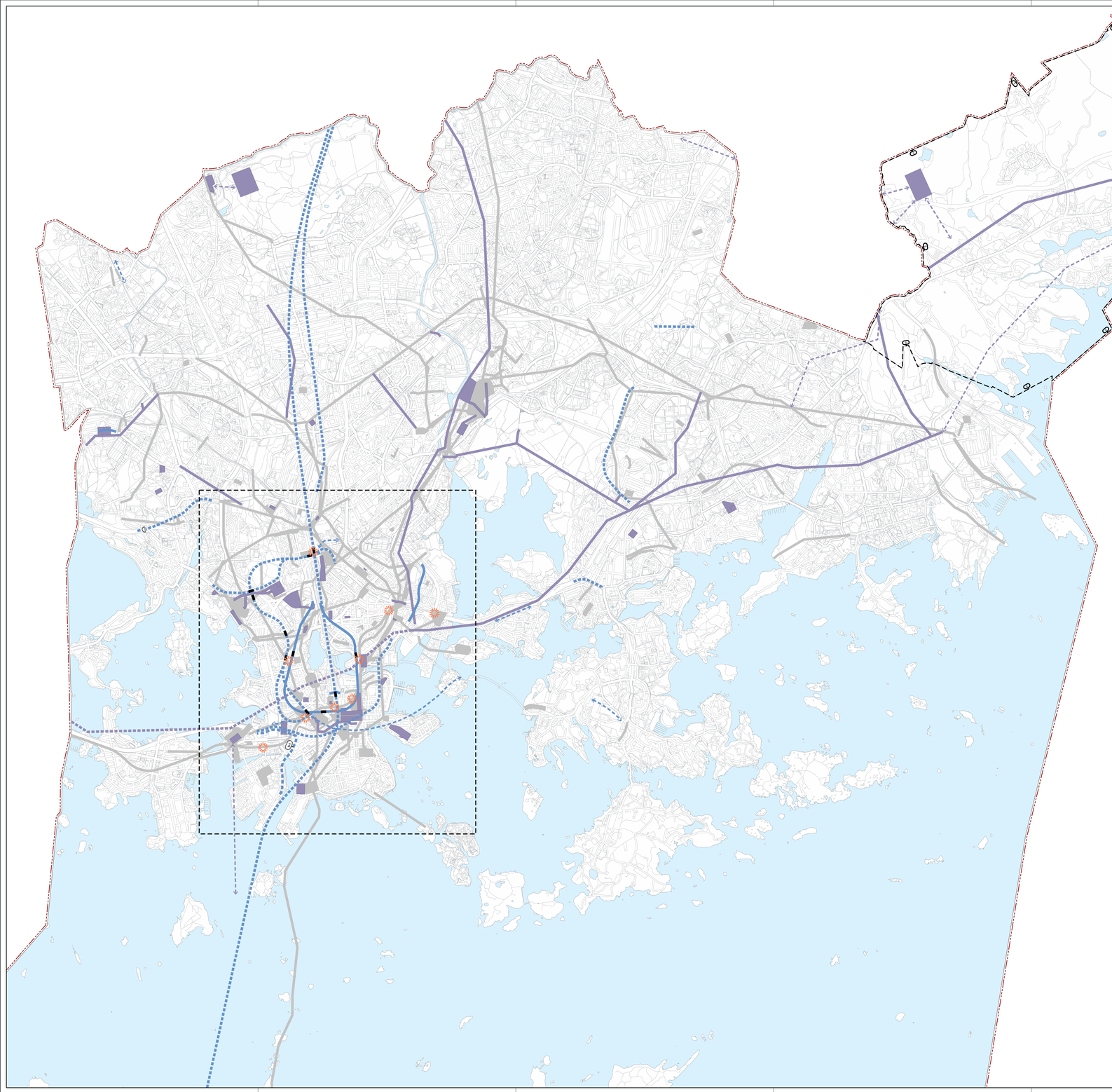

HELSINGIN MAANALAINEN YLEISKAAVA 2021

Maanalaisen yleiskaavan keskeisenä tehtävänä on sovittaa yhteen maanpäällisen ja maanalaisen maankäytön tarpeet. Maanalainen yleiskaava on laadittu siten, että se on päätekisän voimassa Helsingin Yleiskaavan 2016 kanssa.

Maanalainen yleiskaava osoittaa maan alle kalliosen sijoittuvien suurten ja merkittävien tilojen ja yhteyksien tilavaraukset sekä liikenteen ja teknisen huollon yhteystarpeet. Kaava turvaa näiden toteuttamisedellytykset, varmistaa demaseva oleville maanalaisiksi tilojen ja tunnelien toiminnan sekä edistää maanalaisten palveluiden ja kävely-yhteyksien kehittämistä ja määrittelee koko kaupungin alueita koskevat maanalaisen maankäytön periaatteet.

Havainnollisuuden vuoksi uudet tilavaraukset on kaavakartassa esitetty vähellä ja päällimmäinä näiden korkeusasemista huolimatta. Olemassa olevat maanalaiset tilat ja tunnelit on esitetty harmaalla värillä.

Kaavamerkinnät ovat periaatteellisia ja yleispiirteisiä.

Helsingin Maanalainen yleiskaava 2021 on oikeusvaikutteinen.

Tähän yleiskaavakartaan liittyy selostus ja täematerlaalit, joissa on esitetty mm. tärkeimmät kaavan lähtökohtin ja tavoitteisiin liittyvät tiedot, kaavaratkaisujen perusteitet sekä kuvaus yleiskaavan vaikutuksista.

YLEISKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

30 metrinä kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva väive.

Nykyiset rakennetut maanalaiset tilat ja tunnelit
Merkintä osoittaa nykyiset maanalaiset tilat ja tunnelit. Nykyisten maanalaisten tilojen ja tunnelien olemassaolo on otettava huomioon ja turvattava näden toiminta- ja kehittämisedellytykset.

Suunniteltut maanalaiset tilat ja teknisen huollon tunnelit
Merkintä osoittaa suunniteltuille maanalaisille tiloille ja teknisen huollon tunneleille varattavat tilat, joiden sijainti on ohjeellinen. Ohjeellisesti suunniteltujen maanalaisten tilojen ja tunnelien toteuttamisedellytykset tulee turvata.

Ohjeelliset suunniteltut maanalaiset tilat ja teknisen huollon tunnelit
Merkintä osoittaa suunniteltuille maanalaisille tiloille ja teknisen huollon tunneleille varattavat tilat, joiden sijainti on ohjeellinen. Ohjeellisesti suunniteltujen maanalaisten tilojen ja tunnelien toteuttamisedellytykset tulee turvata.

Teknisen huollon yhteystarve
Teknisen huollon tunnelin ja/tai maanalaisten tilojen väinen yhteystarve. Yhteyden sijainti tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Suunniteltu liikennetunneli
Merkintä osoittaa suunniteltulle maanalaisille raide-, moottoritäyneuvo- sekä jyöräliikenteen ja jalankulun yhteykville varattavan tilan. Suunniteltujen maanalaisten liikennetunnelien toteuttamisedellytykset tulee turvata.

Ohjeelliset suunniteltut liikennetunnelit
Merkintä osoittaa suunniteltulle maanalaisille raide-, moottoritäyneuvo- sekä jyöräliikenteen ja jalankulun yhteykville varattavan tilan, joiden sijainti on ohjeellinen. Tunnelin toteuttamisedellytykset tulee turvata.

Ohjeellinen suunniteltu sataman liikenteelle varattu tunneli
Sataman liikennettä varten varattu tila, jonka sijainti on ohjeellinen. Tunneli ei ole osa tie- tai katuverkoa. Satamatunnelin toteuttamisen tavasta päätetään yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Tunnelin toteuttamisedellytykset tulee turvata.

Suuntasiliittymä
Maanalainen eritasoliittymä, jossa on tarpeen varautua vain tärkeisen suunnan rampeihin.

Liikenteen yhteystarve
Liikenneyhteyden ja/tai maanalaisten tilojen väinen yhteystarve. Yhteyden sijainti tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Maanalainen raidelikenneasema
Merkintä osoittaa maanalaisille raidelikenneasemille varattavat tilat, joiden sijainti on ohjeellinen.

Keskustan maanalaisen kehittämisen kohdealue
Alueita on kehittävää siten, että se palvelee ensisijaisesti keskustan kehittämistä tukevia toimintoja, hallintoa ja huolloa. Tilojen käyttötarkoitus ja sovelluvuus alueelle tulee tutkia. Alueen maanalaiset tilat on varattu ensisijaisesti keskustan liike- ja palveluliikoja sekä keskustan alueen toimintoihin liittyvää yhdyskuntateknistä huoltoa sekä eri liikennemuotoja varten.

Maanalaisten julkisten ja kaupallisten palveluiden sekä kävely-ympäristön kehittämisen ja laajentamisen kohdealue
Alueella kehitetään maanalaisia julkisia ja kaupallisia palveluja, paranneteen joukkoliikenteen vaihtoyhteyksiä sekä maanalaista kävely-ympäristöä. Maanpäällinen kävelyverkko kytketään raideliikenteen solmukoriin. Maanalaista kävelyverkkoista laajennetaan ja paranneteen ilmäisn-tällä värityksyttä, toiminnallisuutta, opastusta ja uusia sisäänkäyntejä.

Alueen osa, jolta maanalaista maankäyttöä ei ole ratkaistu lukuun ottamatta Östersundomin jätevedenpuhdistamoa, yhteiskäyttötunnella sekä kiäpärtä-Vuosaari -tunnella.

HELSINGFORS UNDERJORDISKA GENERALPLAN 2021

Den centrala uppgiften för den underjordiska generalplanen är att anvisa lösningar för underjordisk markanvändning och samtidigt jämka samman markanvändningsbehoven ovan och under jord. Den underjordiska generalplanen har utarbetats så att den kan träda i kraft parallellt med Helsingfors generalplan 2016.

Den underjordiska generalplanen anvisar utrymmesreserveringar för stora och betydande underjordiska utrymmen. Förutsättningarna för att underjordiska utrymmen och tunnlar samt främjar utvecklandet av underjordiska servicecentrum och gångförbindelser samt fastställer principer för underjordisk markanvändning gällande stadens hela område.

För tydlighetens skull visas nya utrymmesreservationer i färg och överst i plankartan oberoende av deras höjdläge. Befintliga underjordiska utrymmen och tunnlar visas i grått.

Planbeteckningarna är principiella och allmänt hållna.

Helsingfors underjordiska generalplan 2021 har rättsverkan.

Till denna generalplanekarta hör en beskrivning och bilagat material där bland annat de viktigaste uppgifterna gällande utgångspunkterna och målen för planen, motiveringar för planlösningarna samt en beskrivning av generalplanens konsekvenser presenteras.

GENERALPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER

Linje 30 meter utanför planområdets gräns.

Nuvarande byggda underjordiska utrymmen och tunnlar
Beteckningen visar nuvarande underjordiska utrymmen och tunnlar. Existerande av nuvarande underjordiska utrymmen och sku beaktas och deras funktions- och utvecklings-förutsättningar ska säkerställas.

Planerade underjordiska utrymmen och tunnlar för tekniskt underhåll
Beteckningen anvisar de utrymmen som ska reserveras för planerade underjordiska utrymmen och tunnlar för teknisk service. Förutsättningarna för att förverkliga planerade underjordiska utrymmen och tunnlar ska säkerställas.

Riktgivande planerade underjordiska utrymmen och tunnlar för teknisk service
Beteckningen anvisar utrymmen, vars placering är riktgivande, som ska reserveras för planerade underjordiska utrymmen och tunnlar för teknisk service. Förutsättningarna för att förverkliga riktgivande planerade underjordiska utrymmen och tunnlar ska säkerställas.

Förbindelsebehov för teknisk service
Förbindelsebehov mellan tunnel för teknisk service och/eller underjordiska utrymmen. Förbindelsens läge fastställs i mer detaljerad planering.

Planerade trafiktunnlar
Beteckningen anvisar utrymme som reserveras för underjordiska förbindelser för spårtrafik, motorfordonstrafik samt gång- och cykeltrafik. Förutsättningarna för att förverkliga planerade underjordiska trafiktunnlar ska säkerställas.

Riktgivande planerade trafiktunnlar
Beteckningen anvisar utrymme, vars läge är riktgivande, som reserveras för planerade underjordiska förbindelser för spårtrafik, motorfordonstrafik samt gång- och cykeltrafik. Förutsättningarna för genomförandet av tunneln ska säkerställas.

Riktgivande planerad tunnel reserverad för hamntrafik
Ett utrymme vars läge är riktgivande och som är reserverat för hamntrafik. Tunneln ingår inte i det allmänna väg- och gatunätet. I samband med mer detaljerad planering fastställs genomförandesättet för hamntunneln. Förutsättningarna för genomförandet av tunneln ska säkerställas.

Ensidig anslutning
Underjordisk planskild anslutning där beredskap endast behöver finnas för ramper mot väst.

Behov av trafikförbindelse
Förbindelsebehov mellan trafikförbindelse och/eller underjordiska utrymmen. Förbindelsens läge fastställs i mer detaljerad planering.

Underjordisk station för spårtrafik
Beteckningen anvisar utrymmen, med riktgivande läge, för underjordiska stationer för spårtrafik.

Område för utveckling under jord i centrum
Området ska utvecklas så att det i första hand betjänar funktioner, förvaltning och service som stöder centrumverksamhet. Utrymmena användningsändamål och lämplighet för området bör utredas. Underjordiska utrymmen i området är i första hand reserverade för affärs- och servicelokaler i centrum samt samrådsteknisk service i anslutning till centrumområdets funktioner och olika trafiklösa.

Område för utveckling och utvidgning av underjordiska offentliga och kommersiella tjänster samt fotgängarmiljöer
I området utvecklas underjordiska offentliga och kommersiella tjänster, förbättras förbindelser för byten i kollektivtrafiken samt den underjordiska fotgängarmiljön. Nätet av ovanjordiska gång-vägar kopplas till spårtrafikens knutpunkter. Det underjordiska nätet av gångvägar utökas och förbättras genom att öka trivseln, funktionen, skyltningen och att lägga till nya ingångar.

Del av område där markanvändningen under jord ännu inte har avgjorts med undantag för Östersundoms reningsverk, den sambrukade tunneln och tunneln Skåtövik-Nordsjö.

Koko kaava-aluetta koskevat yleiskaavamääräykset:

Maanalainen yleiskaava ohjaa maanalaista suunnittelua sekä maanalaisen ja maanpäällisen asemakaavan laadintaa.

Maanalaisella rakentamisella on luettava keskuskustaimtojen kehittämistä parantamalla maanalaisia kävely-ympäristöjä ja näden vähtäysyyttä.

Maanalaisessa yleiskaavassa esitetyjen tilavarausten lisäksi siittaan muutaku maanalaisella asemakaavalla osoitettua maanalaista rakentamista, mikäli siitä ei aiheuta olemaista haittaa alueen pääasiallisille maanalaisille tiloinnalle tai maanpäällisellä käyttötarkoituksille.

Maanalaisia tilaa suunniteltaessa ja rakennettaessa on otettava huomioon ympäristön terveellisyys-, turvallisuus- ja viihtyvyysnäkökohtat. Liikennetunneleiden suuukoiden läheisyydessä ilmanlaadun tulee täyttää asumisen ja asuinrakennusten edellyttämät vaatimukset. Tunneleiden suuukot ja ilmanvaihtoauukot tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että tunneleissa syntyvät liikenteen päästöt eivät vaaranna asukkaiden terveyttä eivätkä estä asuin- tai muuta rakentamista tunneleiden suuukkojen tai ilmanvaihtoauukkojen läheisyydessä. Lisäksi on kämmettävä erityistä huomiota pohjaveteen ja kiinteistöjen vedenhankintaan sekä melu- ja ilmapäästöihin.

Uusien hankkeiden suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä tulee huolehta siitä, että yleisöpyöläliisen pääkäsiteisten hankkeiden, kuten teknisen huollon ja eri liikkumismuotojen tunneleiden tilavarausten toteuttamisen edellytykset säilytetään.

Maalämmön käyttöä edistetään ja sitä voidaan hyödyntää kohteissa, joissa maalämpökaivojen poraaminen ei aiheuta merkittävää haittaa nykyisille maanalaisille tiloille ja tunneleille, suunnitteilille ja ohjeellisesti suunnitteilille maanalaisille tilavarauksille, maanpäällisille maankäytölle, vedenhankinnan kannalta tärkeille pohjavesialueille, kulttuuriympäristölle, virkistykselle tai luonnonsuojelusarvolle.

Alueellisia maalämpöratkaisuja tulee mahdollisuuksien mukaan edistää alueiden asemakaavoituksen ja kunnallisteknisen yleissuunnittelun yhteydessä. Alueellisten ratkaisujen soveltuvuus ja tilavarausta rajaus ovat tarpeen.

Maanalaisten tilojen suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ottaa huomioon virkistyskäyttö, maisema-arvot, kaupunkikuva, kulttuuriympäristöarvot, kuntoarvot sekä geologiset arvot.

Maanalaisten tilojen sekä maan pintaan tulevien rakenteiden, mm. uloskäytävien, ilmanvaihtoläitteiden, pelastusyhteyksien ja savunpoiston suunnittelussa ja sijoittamisessa sekä näden yhteensovittamisessa maanpäällisten tilojen kanssa tulee ottaa huomioon kaupunkikuva, maisema, arvokas kulttuuriympäristö, suojelusarvoiset ja säan sopeutaminen sekä mahdollisuudet yhteisiin ratkaisuihin. Ensisijaisesti tulee tutkia rakenteiden integroimista rakennuksiin ja toissijaisesti rakenteiden sijoittamista vieisille alueille ottaen huomioon toiminnalliset, kaupunkikuvalliset ja ympäristönäkökohdat.

Maanalaisten tilojen turvallisuus on varmistettava. Maanalaisten tilojen suunnittelussa on otettava huomioon paio- ja pelastusturvallisuus. Maanalaista tilaa suunniteltaessa on pääkäyttötarkoituksen lisäksi arvioitava tilan käyttötarve väestönsuojana.

Maanalaisia tiloja suunnittelaessa on varmistettava kallioperän rakennettavuus suojavyöhykeinen ja turvallisuusvaatutukseinen.

Suunnittelaessa maanalaisesta tilasta yhteyksiä maanpinnalle tai muihin maanalaisiin tiloihin ja rakenteisiin tulee suunnittelussa ja toteutuksessa ottaa huomioon korkean merivesipinnan, tulevesien ja teknisen huollon verkostojen aiheuttama tulvinnen riski.

Maanalaisia tiloja tulee kehittää monipuolisesti ja suunnitellaallisesti kokonaisuuksina eri toimintoja yhdistäen.

Maanalaisen pysäköinnin mahdollisuudet on otettava tarpeen mukaan huomioon kantakaupungissa ja läntisyyttä alueilla.

Yleiskaavassa esitettyjen maanalaisten tilojen ja alueevarausten lisäksi tulee maanalaisia tiloja suunnittelaessa ottaa huomioon valiohahallinnon maanalaiset tilat ja suunnitelmat.

Tällä kaavalla kumotaan oikeusvaikutteisessa Helsingin yleiskaavassa 2016 osoitetut ohjeelliset maanalaiset tunnelivaraukset Keskustatunnelille, Horkasuontunnelille (Kehä III), Hermannin tunnelille, Kumpulantunnelille, Koskelantien jatkeen tunnelille sekä Viikintien suuntäisellä Kustaa Vaasantien ja Pihlajiston väliselle tunneliosuudelle.

Nällä varauksia koski Yleiskaavassa 2016 kaavamerkintä ja kaavamääräys: "Valtatunnelliesejä tai seudullisesti tärkeän tien tai kadun, kaupunkiulkuvaardin tai pääkaistun maanalainen tai katettu osuus. Sijainti ja pituus ovat ohjeellisia." Yleiskaavan 2016 kumotut osat on esitetty kaavaseksotukseen liitteessä 1.

Riistritustilanteissa suomenkiellinen merkintä ja määräys päitee.

Generalplanebestämmelser som gäller för hela planområdet:

Den underjordiska generalplanen styr underjordisk planering samt utarbetande av detaljplaner under och över jord.

Underjordiskt byggande ska stöda utvecklingen av centrumfunktioner genom att förbättra underjordiska fotgångarmiljöer och trivseln i dem.

Utöver de utrymmesreservringar som anvisas i den underjordiska generalplanen tillåts även annat underjordiskt byggande som anvisas med detaljplan, såvida det inte orsakar olägenhet för områdets huvudsakliga funktioner under jord eller användningsändamål ovan jord.

Vid planering och byggande av underjordiskt utrymme ska hälso-, säkerhets- och trivselsynpunkter beaktas. Luftkvaliteten i närheten av öppningar till trafiktunnlar ska uppfylla de krav som föreskrifts för boende och bostadshus. Tunnelöppningarna och ventilationsöppningarna ska planeras och utformas så att de trafikutsläpp som uppkommer i tunneln inte överstyrar hälsan hos invånarna och inte förhindrar byggande av bostadshus eller andra byggnader i närheten av tunnelöppningarna eller ventilationsöppningarna. Dessutom ska särskild hänsyn tas till grundvatten och fastighetemas vattenförsörjning samt buller- och luftutsläpp.

I samband med planering och byggande av nya projekt ska det säkerställas att förutsättningarna för genomförande av allmännyttiga långsiktiga projekt, som utrymmesreservringar för teknisk service och tunnlar för olika transportslag, bevaras.

Användningen av jordvärmeförmåga och kan utnyttjas i objekt där borrandet av bergvärmebrunnar inte orsakar väsentlig olägenhet för befintliga underjordiska utrymmen och tunnlar, planerade och riktgivande planerade underjordiska utrymmesreservringar, markanvändning ovan jord, grundvattenområden som är viktiga för vattenförsörjning, kulturmiljö, rekreation eller naturvärdsvärden.

Regionala jordvärmeförelningar bör efter möjlighet tränjas i samband med detaljplanering av områden och översiktlig planering av kommunalteknik. Lämpligheten av regionala lösningar och behoven av utrymmesreservringar utreds i nödvändig utsträckning.

I planeringen och genomförandet av underjordiska utrymmen bör rekreationsanvändning, landskapsvärden, stadsbilden, kulturmiljövärden, naturvärden samt geologiska värden beaktas.

Vid planering och placering av underjordiska utrymmen samt konstruktioner som när markytan, bland annat utgångar, ventilationsanordningar, utrymningsvägar och rökkanaler, samt anpassning av dessa utrymmen till lokaler ovan jord, ska stadsbilden, landskapet, värdefull kulturmiljö, skyddsmål och utrymmets anpassning samt möjligheterna till permanenma lösningar beaktas. I första hand bör integration av konstruktionerna i byggnader undersökas och i andra hand placering av konstruktioner på allmänna områden med beaktande av funktionella, stadsbildsmässiga och miljösynpunkter.

Säkerheten för de underjordiska utrymmena ska säkerställas. Vid planeringen av underjordiska utrymmen ska brand- och räddningssäkerheten beaktas. Vid planering av underjordiskt utrymme ska utöver det huvudsakliga användningsändamålet behovet av att använda utrymmet som befolkningsskydd bedömas.

Vid planering av underjordiska utrymmen ska berggrundens byggbarhet inklusive skyddszoner och säkerhetskonsekvenser säkerställas.

Vid planering av förbindelser från underjordiskt utrymme till markytan eller andra underjordiska utrymmen och konstruktioner ska risken för översvämning orsakad av hög havsvattenniva eller dagvatten och nät för teknisk service beaktas i planeringen och genomförandet.

Underjordiska utrymmen ska utvecklas mångsidigt och planmässigt som helheter där olika funktioner förenas.

Möjligheterna till underjordisk parkering ska efter behov beaktas i innerstaden och områden som förtätas.

Utöver de underjordiska utrymmen och områdesreservringar som anvisas i generalplanen ska statsförvaltningens underjordiska utrymmen och planer beaktas vid planering av underjordiska utrymmen.

Med denna plan upphävs de riktgivande underjordiska tunnelreservationerna för Centrumtunneln, Hongasmossatunneln (Ring III), Hermansstunneln, Gumböltunneln, tunneln för Forsbyvägens fortsättning och tunnelavsnittet mellan Gustav Vasavägen och Rörstringe i riktning mot Viksvägen som anvisats i Helsingfors generalplan 2016 med rättsverkan.

För dessa reservationer gäller i Generalplanen 2016 planbeteckningen och planbestämmelsen: "Underjordisk eller tänkt anöd av en väg eller gata med nationell eller regionalt intresse, stadsbildsvärd eller huvudgata. Läge och längd är riktgivande." De delar av generalplanen 2016 som upphävs presenteras i bilaga 1 till planbeskrivningen.

I fall av motstridighet gäller beteckning och bestämmelse på finska.

HELSINGIN MAANALAINEN YLEISKAAVA 2021

1:25 000

HELSINGFORS UNDERJORDDISKA GENERALPLAN 2021

1:25 000

Helsinki Helsingfors

Yleiskaavoitus
Generalplanläggning

Kaavan nro/Plan nr
12704

Kaavan nimi/Planens namn
Helsingin maanalainen yleiskaava 2021

Diaarinumero/Ärendenummer
HEL 2017-001746

Laatinut/Uppgjort av
Elja Kivikoskoo

Hankenro/Projekt
5066_9

Piirtänyt/Ritat av
Sari Yli-Tölppa

Pilkku/Ås/Datum
27.4.2021

Yksikön/Enheten
Pääkäyttöpäällikkö/Generalplanechef
Pasi Rajala

0 2,5 km
Tasokoordinaatisto/Plankoordinatsystem ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä/Höjdsystem N2000
Mittakaava/Skala 1:25 000

Käytetyt ja muokkaetut/Behandlade och ändringar:

Kyik (ehdotus päävirtaus) Sbm (Förslaget delarsk)	26.1.2021
Kyik (pääsiä ehdotusaaeto) Sbm (Sedd som förslaget)	16.2.2021
Nähtävillä (MRL 15 §) Framlagt (MBL 15 §)	25.2.2021-26.3.2021
Kyik (tarkistettu ehdotus) Sbm (justerat förslag)	27.4.2021

Hyväksytty/Godkänt

Tullut voimaan
Trätt i kraft